

POHJOIS-SAVON HYVINVOINTIALUE

Aluevaltuuston suunnittelukokous 28.3.2022 / Tukipalveluiden tuottaminen hyvinvointialueella

Tukipalveluiden valmistelun lähtökohdat ja tavoitteet

- 1) **tukipalvelutuotannon turvaaminen häiriöttä 1.1.2023 alkaen**
- 2) potilas- ja asiakasturvallisuuden varmistaminen ja sen turvaaminen
- 3) tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvien riskien minimointi
- 4) hyvinvointialueen kannalta taloudelliset ratkaisut ottaen huomioon kuntien intressit voimassa olevan lainsäädännön asettamissa rajoissa

Tukipalveluiden tuottamisvaihtoehdot

- 1) Kunnat tukipalveluiden tuottajina hyvinvointialueelle / Käänteinen In-house hankinta
(kunnat eivät voi tuottaa suoraan ja käänteistä in-house hankintaa ei mahdollista käyttää riskin takia)
- 2) Tukipalveluiden tuottamista koskevan siirtymäsäännöksen hyödyntäminen (215.000 €, EU kilpailutusraja)
- 3) Ruokahuollon palveluiden kilpailuttaminen joko kokonaan tai osittain
- 4) Ruokahuollon palvelut hyvinvointialueen omana toimintana
- 5) Ruokahuollon palveluiden tuottaminen usean In-House yhtiön toimesta / Uusien In-House yhtiöiden perustaminen

Yksityisten palveluntuottajien palvelutuotanto-sopimukset siirtyvät hyvinvointialueelle

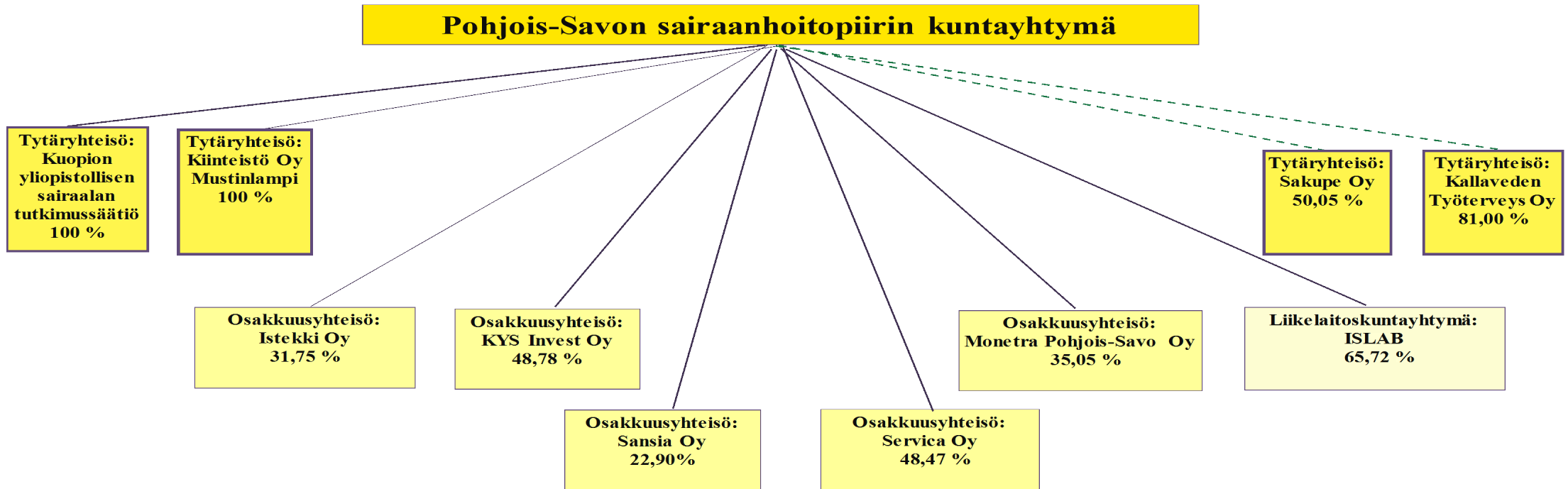
Aluehallituksen pyytämät lisäselvitykset

- Käänteisen sidosyksikköhankinnan mahdollisuudet tukipalveluiden hankinnassa
- Tiedot hyvinvointialueen kautta inhouse-yhtiöihin siirtyvän henkilöstön määristä
- Arviot esitettyihin ratkaisuihin liittyvistä kustannussäästöistä
- Ruokapalveluja koskevan tilanteen selvittäminen eri kunnissa yhdessä kuntien ja Servican kanssa (tästä järjestetty tilaisuus kuntajohdon kanssa 25.3. ja muistio ladattu Cloud Meetingiin)

Luovuttajien tukipalvelut pääpiirteittäin

Hyvinvointialueen muodostajat	In-House yhtiöt ja liikelaitokset						
	Istekki	Servica	Monetra PS	Sansia	Sakupe	Islab	Savon ICT
PSSH	x	x	x	x	x	x	
Ylä-Savon sote ky	x	x	oma	x	x	x	x
Kysteri	x	x	x	x	x	x	
Sisä-Savon ktky	x		x	x		x	
Kuopion pete	x	x	x	x	x	x	
Varkaus pete (sis Joroinen)	x	x	Sarastia Oy	x	x (osakas, muttei asiakas)	x	
Siilinjärvi pete	x	x	x	x	x	x	
Lapinlahti pete	x	x	oma	x	x	x	x
Kaavi pe	x	x (Kysteri)	x		x (Kysteri)	x	
Keitele pe	x	x (Kysteri)	oma	x	x (Kysteri)	x	x
Leppavirta pe	x	x	Sarastia Oy	x	x (Kysteri) /Lindström	x	
Pielavesi pe	x	x	oma	x	x (Kysteri)	x	x
Rautalampi pe	x	x	oma	x		x	
Rautavaara pe	x	x (Kysteri)	oma	oma, Sansian tuella	x (Kysteri)	x	
Suonenjoki pe	x	x	x	x	Rekisteröinti käynnissä	x	x
Tervo pe	x	x (Kysteri)	oma	x	x (Kysteri)	x	
Tuusniemi pe	x	x	x	x	x	x	
Vesanto pe	x	x	oma	x	x (Kysteri)	x	
Pelastuslaitos	x	x	x	x	Hallituksessa 25.3.	x	
Vaalijala		x	x		x		

Sairaanhoidopiiristä siirtyvät yhtiöomistukset hyvinvointialueelle

MUUT OLENNAISET OMISTUKSET:

Suomen Keskinäinen Potilasvakuutusyhtiö
12,38 %

Järviseedun Työterveys Oy
18,00 %

UNA Oy
5,83 %

----- Vähemmistöosuuden erottaminen

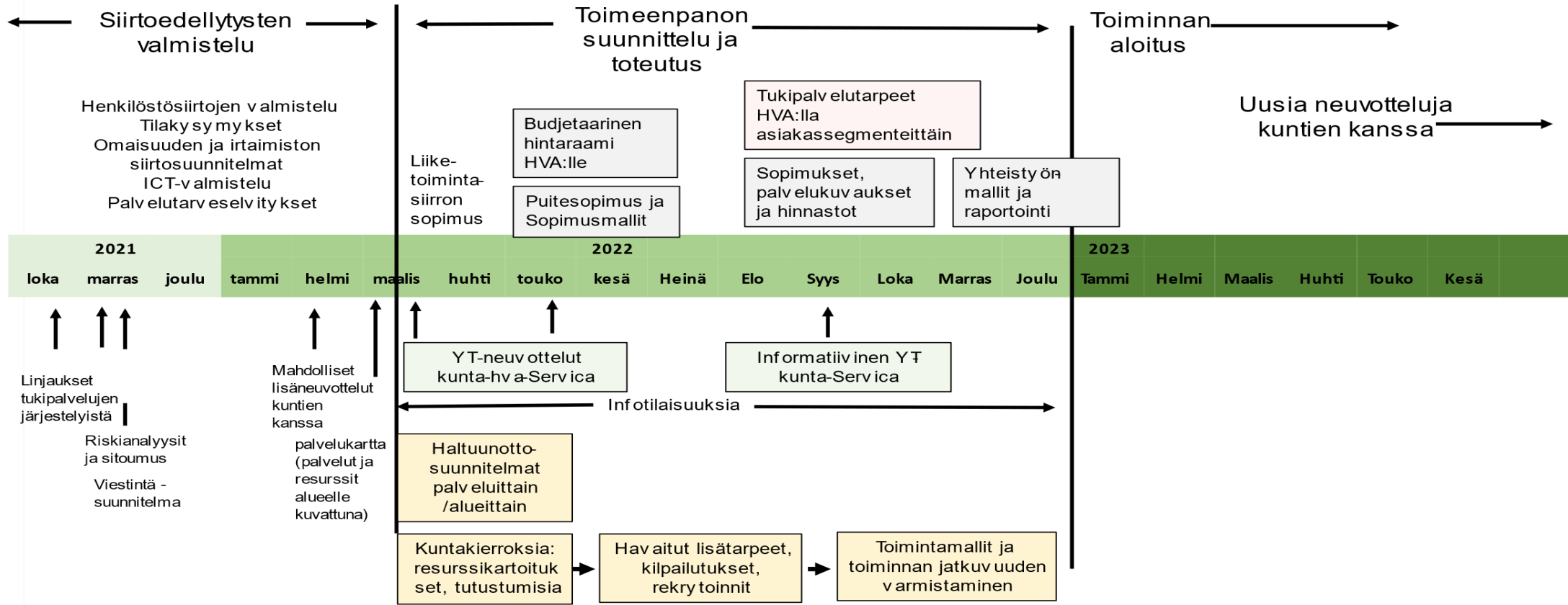
Tytäryhteisö: yhdistely nimellis- eli pariarvomenetelmän mukaan

Kuntayhtymä; yhdistely jäsenosuuksien mukaisessa suhteessa

Tukipalveluvalmistelun vaiheistus

Yhdessä parempi arki

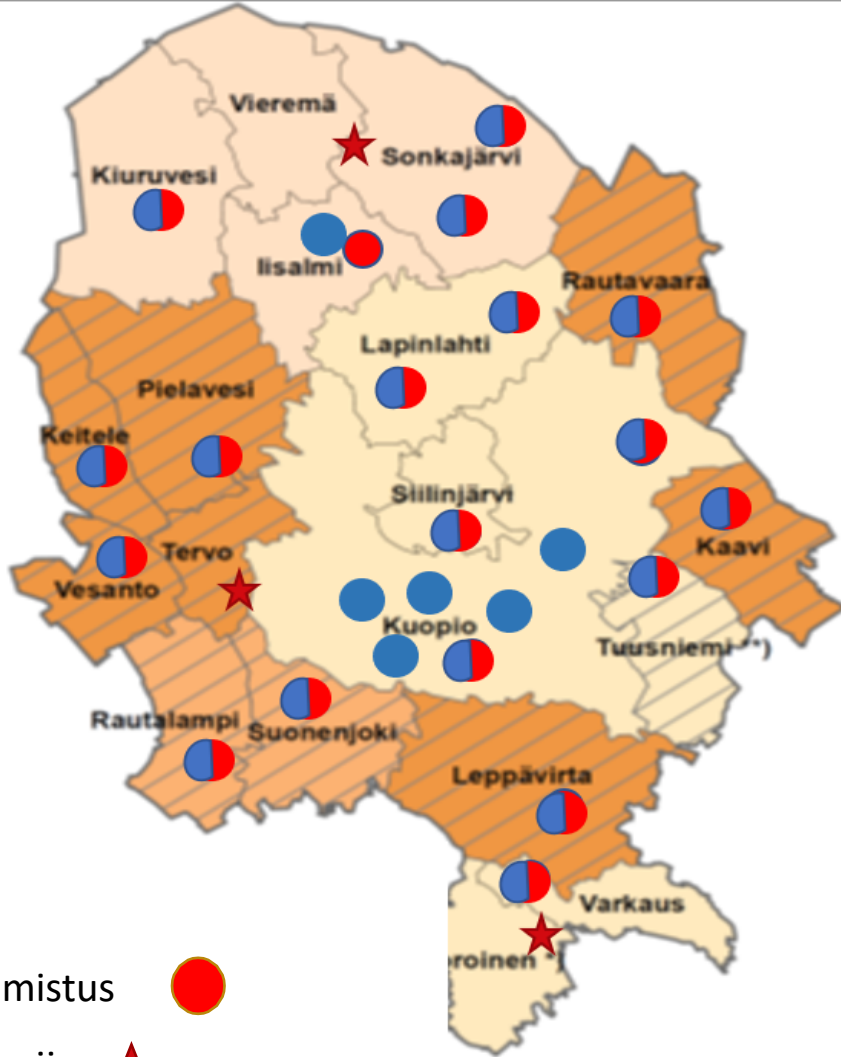
Ruokahuollon palvelut (ja muut tukipalvelut) / Servica Oy

Henkilöstöä siirtyy Servica Oy:lle noin 350.

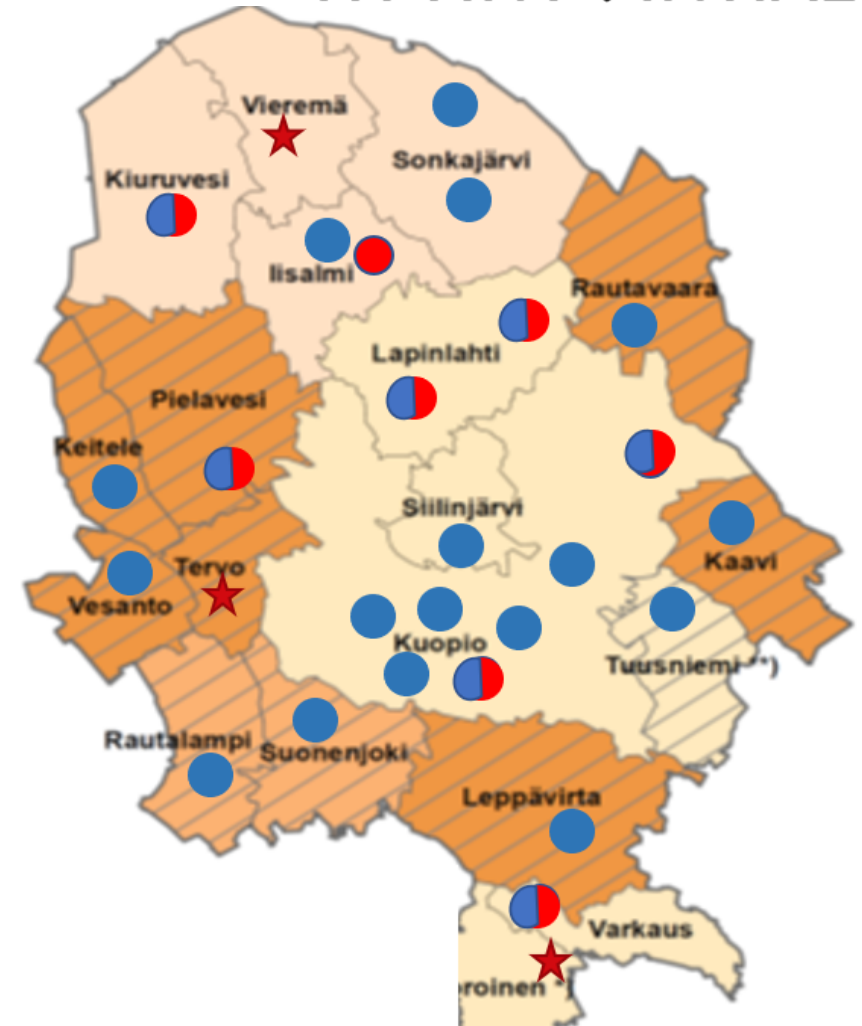
Pohjois-Savon keittiöverkosto

POHJOIS-SAVON
HYVINVOINTIALUE

Nykytila

1.1.2023
(7 tuotantokeittiö
malli jos näin
päätetään)

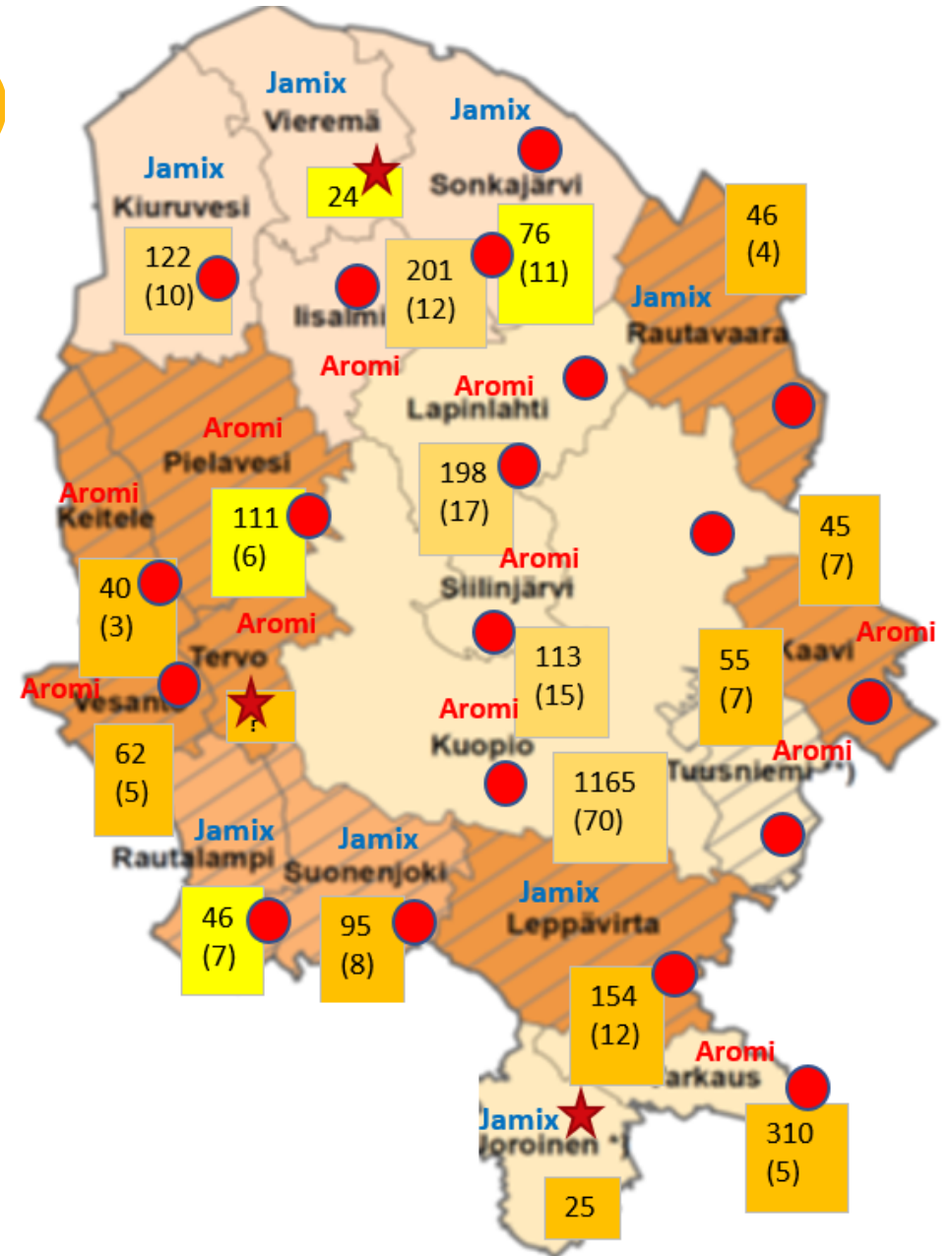

- Soteateriavalmistus ●
- Yksityisen toimija ★
- Koulu- ja varhaiskasvatusateriavalmistus ●

(kartassa ei todennäköisesti ole kaikki alueen koulu- ja varhaiskasvatusaterioita toteuttavat erilliset keittiöt, koska sitä ei ole valmistelussa erityisesti selvitetty)

Nykytila ruokapalvelussa (sote-ateriat)

- Soteaterioiden toteutus alueella 19 tuotantokeittiössä ja 3:n yksityisen toimijan kanssa
- Kartassa ei näy asiakaspisteissä mahdollisesti olevia palvelukeittiöitä/osastokeittiöitä
- 11 kunnassa on käytössä Aromi-tuotannonohjaus ja –tilausjärjestelmä ja 8 kunnassa on käytössä Jamix
- **Laatikoissa olevista numeroista ensimmäinen kertoo ympärivuorokautisessa hoidossa olevien asukkaiden/potilaiden ateriapäivätarpeen/vrk. Suluissa on asiakasryhmäkohtaisten pudotuspaikkojen lukumäärä.** Luvut ovat viitteelliset ja esim. pudotuspaikkojen ilmoittamistavoissa on kuntakohtaisia eroja. Tämän lisäksi kunnassa toimitetaan runsaasti yksittäisiä aterioita, kuten lounaita päivätoimintaan ja kotiaterioita, joita ei ole karttaan viety.
- Ympärivuorokautisen ruokapalvelun tarve (ateriapäivät/vrk) yhteensä noin 2 800 ateriapäivää/vrk (= 14 000 ateriahetkeä / vrk)

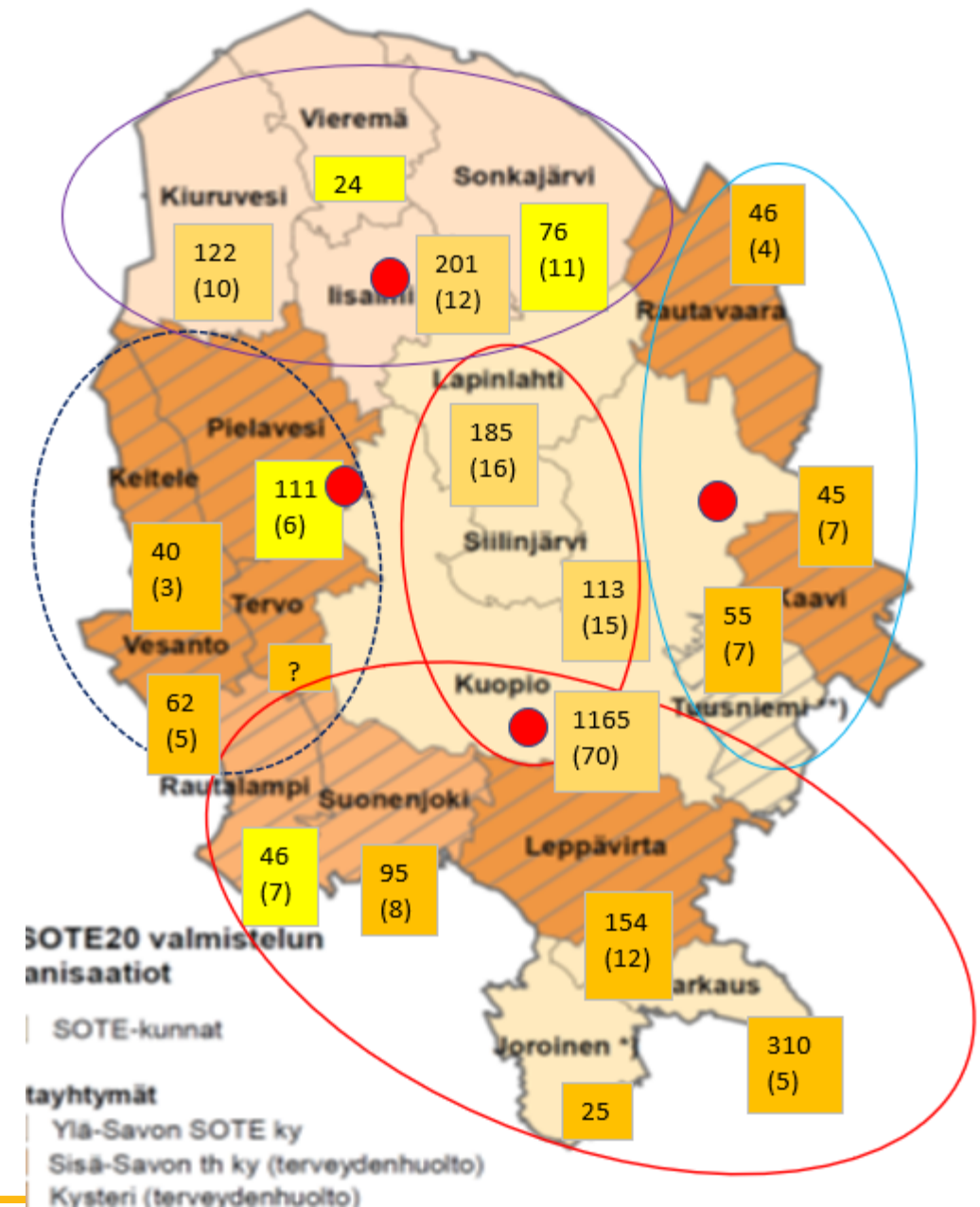

Alueelliset tuotantokeittiöt

Vaihtoehto 1:

Kunnat haluavat jättää laajasti tuotantokeittiöt oman palvelutuotannon turvaamiseen

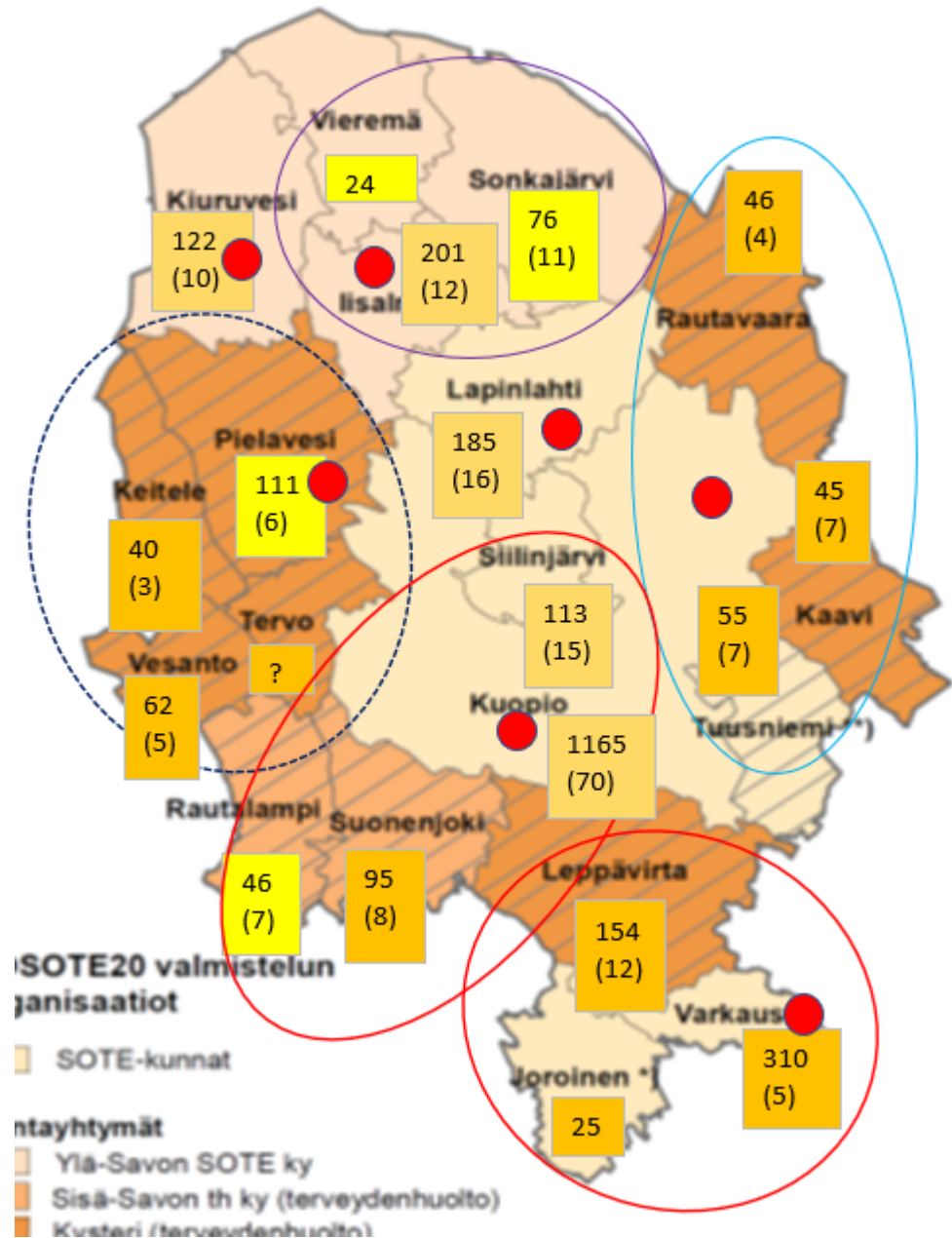
- Soteaterioiden tuotanto siirtyy pois kunnasta ja ateriat tuotetaan toisaalta HVA-alueelta. Ruokapalveluun liittyvät työtehtävät hyvinvointialueen ko. kunnan alueella muuttuvat jakelutehtäviksi. Valmistustehtävät ovat muualla.
- Alueen ruokatuotanto toteutetaan neljästä tuotantokeittiöstä ja varmistetaan että asiakasyksiköissä on edellytykset ottaa ruokakuljetukset vastaan
 - Kuopio: Keskusta ja Juankoski
 - Iisalmi
 - Pielavesi
- Vaihtoehto on mahdollinen ja varmistaa aterioiden saannin alueella, mutta huoltovarmuuden näkökulmasta ei optimaalisin

Paikallinen ja alueellinen verkosto

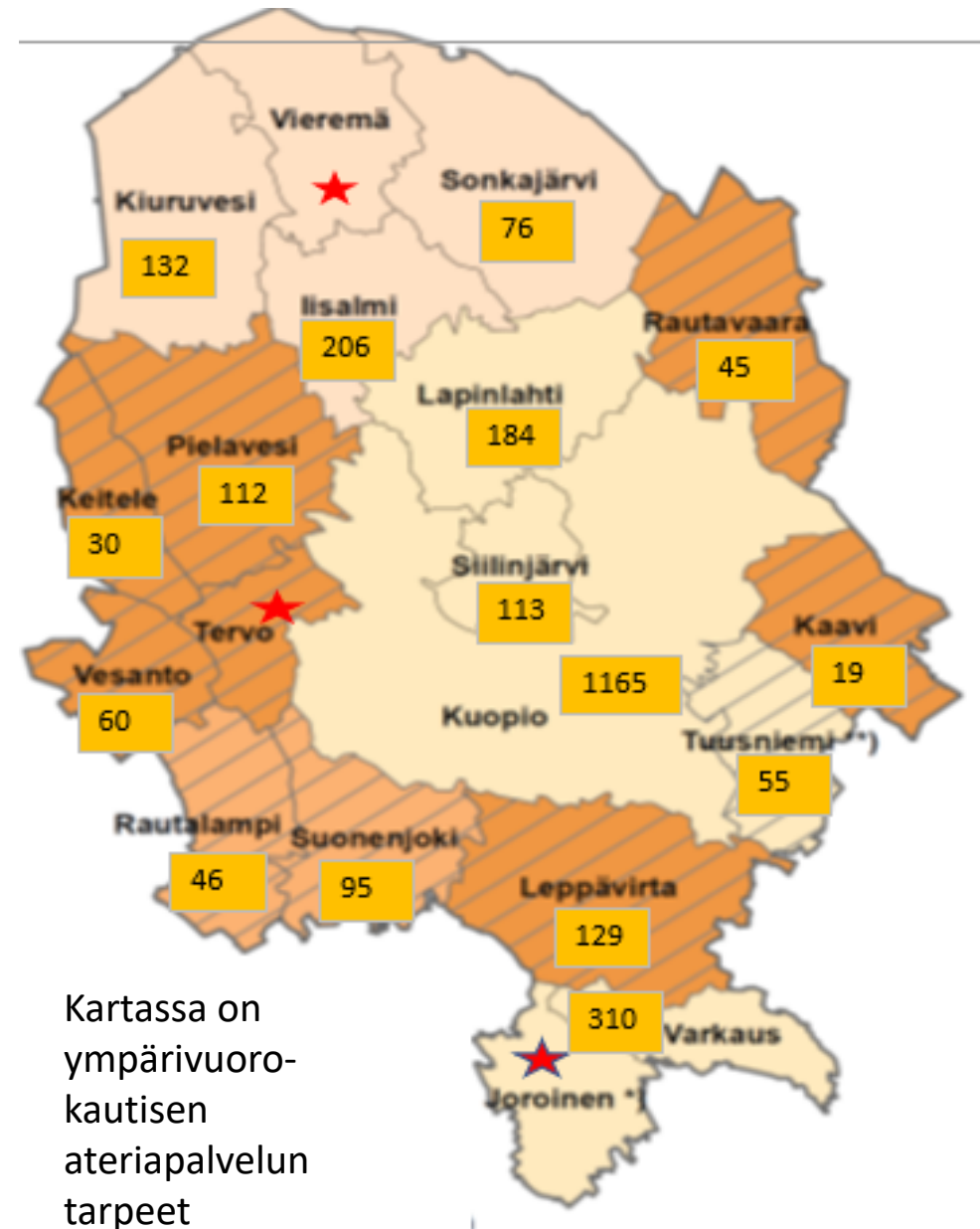
Vaihtoehto 2: Servican omistajista osa haluaa siirtää myös kunnan vastuulle jäävien palvelujen tuotannon Servicalle.

- Verkosto voi olla toteutukseltaan erilainen riippuen neuvotteluista. Se voi olla **esimerkiksi 7 alueellista tuotantokeittiötä**
 - Kuopio: Keskusta ja Juankoski
 - Iisalmi, Pielavesi, Kiuruvesi, Lapinlahti, Varkaus
- Iisalmea lukuun ottamatta sovituista tuotantokeittiöstä hoidetaan isomman alueen soteaterioiden lisäksi ko. kunnan muut ateriat.
- Soteaterioita vastaanottavissa kunnissa voidaan nykyinen keskuskeittiö jättää kunnan oman ruokatuotannon käyttöön.
- Kunnan alueen soteaterioiden osalta työtehtävät muuttuvat valmistustehtävistä aterioiden jakelutehtäviksi tai muiksi sotetukipalvelutehtäviksi. Paikallisella tasolla tarvitaan joka tapauksessa ”tekeviä käsiä”.
- Huoltovarmuuden kannalta parempi kuin vaihtoehto 1
- **Säästöpotentiaali nykytilaan verrattuna noin 1,6 M€ / vuosi**

Ruokapalvelun tarve hyvinvointialueella

- Ruokapalvelut toteutetaan sinne, missä sitä tarvitaan. Alueella on erilaisia asiakastarpeita
- Ympäri vuorokautisen ruokapalvelun tarve (ateriapäivät/vrk) yhteensä noin 2 800 ateriapäivää/vrk (= 14 000 ateriahetkeä / vrk)
 - | Erikoissairaanhoido (KYS: Puijo, Alava, Julkula) 520
 - | Varkauden, Iisalmen ja Kuopion sairaalat 340
 - | Alueen muut terveyskeskukset 340
 - | Palvelukeskukset ym. 1500
 - | Vammaispalvelu n. 100
 - | Päivätoiminnan aterioita noin 380 ateriana / vrk
 - | Kotiaterioita noin 900 / vrk
- Herkälle asiakaskunnalle luotettavuus ja laadukkuus ovat merkityksellisiä asioita
- Hyvinvointialueen ydinpalvelujen toiminnalle merkityksellistä on sujuva arki alueella; mm. helpot tilausratkaisut, toimitusvarmuus, hyvä arkinen yhteistyö asiakasyksikössä

Kartassa on
ympäri vuoro-
kautisen
ateriapalvelun
tarpeet

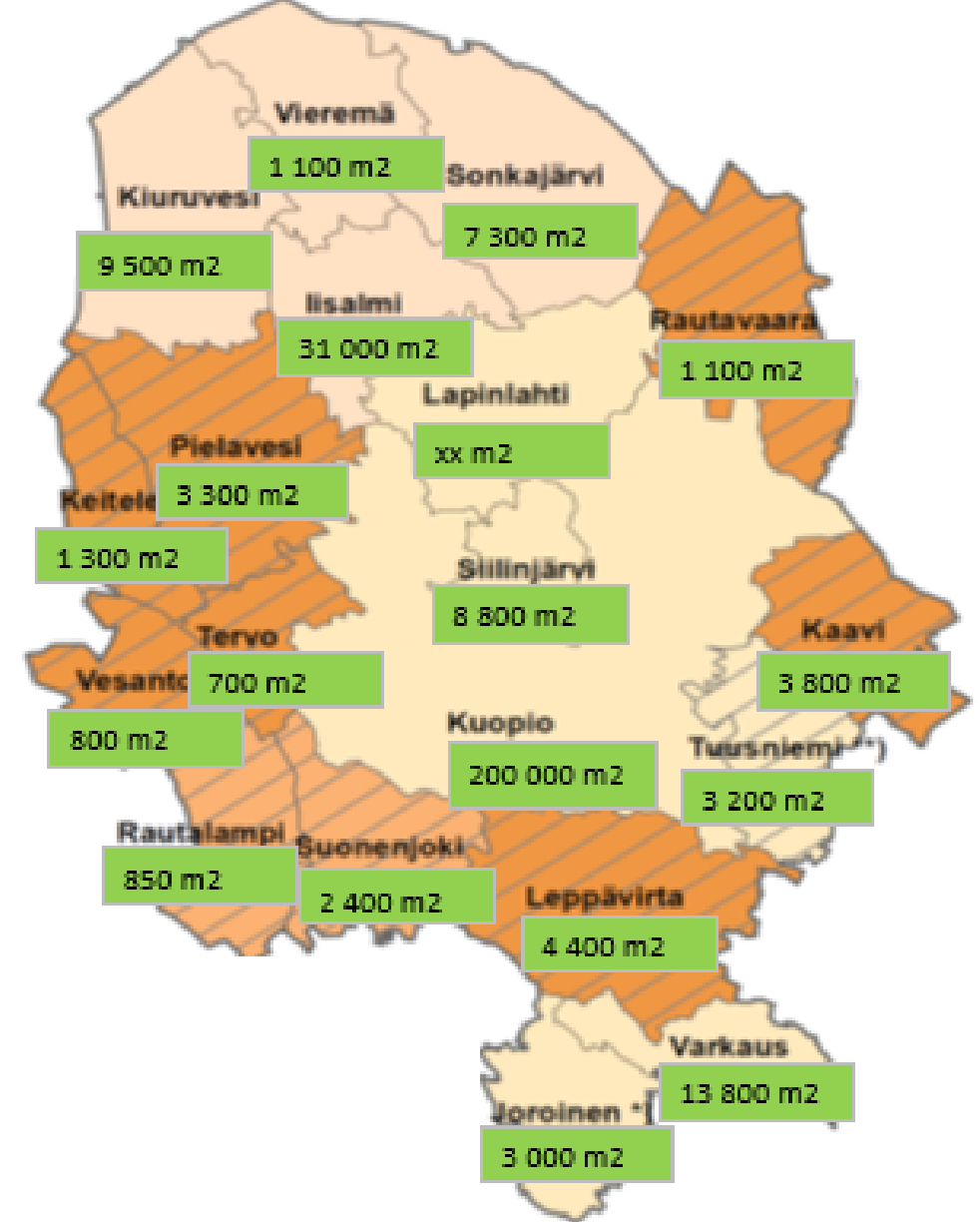
**Laskelmaa
keittiötilojen
vaihtoehto
vuokriin**

19 keittiön vuokrat koko Pohjois-Savon hyvinvointialueella 7 000 000 €

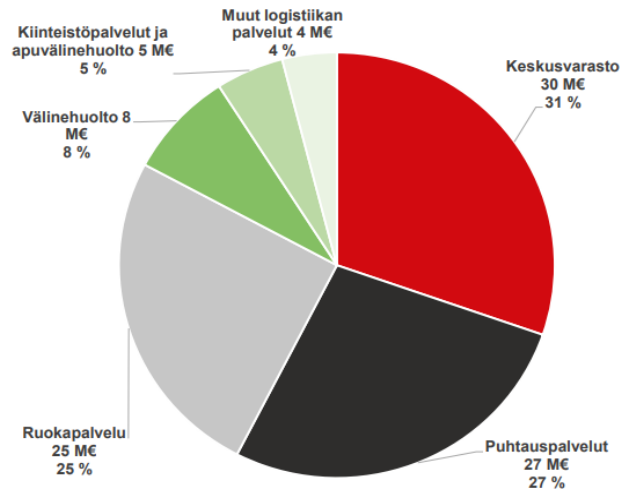
	Vaihtoehto 1: 19 keittiötä	Vaihtoehto 2: 7 keittiötä	Erotus
HVA:n osuus vuokrasta (55 %)	3 850 000	1 411 850	2 438 150
Keittiöverkosta korvaava kuljetuskustannus	0	550 000	-550 000
Keittiöverkosta korvaava kuljetuskalusto	0	250 000	-250 000
Summa	3 850 000	2 211 850	1 638 150

Laitoshuolto - yhteenveto

- Yhteensä siivottavia neliöitä Pohjois-Savon hyvinvointialueella on noin 320 000 m²
- Siivouksen lisäksi laitoshuoltajat / toimitilahuoltajat / siivoajat tekevät monia muita arjen sujuvuutta parantavia/hoitoa tukevia tehtäviä; He tekevät mm. pyykkihuoltoon, apuvälineiden puhdistukseen, vuodehuoltotehtäviin tai aterioiden valmistukseen ja jakeluun liittyviä tehtäviä asiakasyksiköissä
- Tiedot täydentyvät, kun saadaan kunnilta tiedot siirtävistä sopimuksista ja henkilöstöistä

Alustava arvio kustannuksista, noin 100 M€

- Vuoden 2023 tukipalvelujen kokonaiskustannusta on edelleen mahdotonta antaa tarkasti, koska
 - vielä ei ole lopullisesti analysoitu, onko ilmoitettu siirtyvä henkilöstömäärä lopullinen ja onko siirtyvän henkilöstön määrä sopiva suhteessa palvelutarpeeseen
 - Myöskään muista siirtävistä kustannuseristä tai mahdollisista lisätarpeista ei ole tarkempaa tietoa tai analyysiä
- Servica ei sitoudu annettuihin arvioihin, koska niin paljon pohjatietoa on vielä tarkentumatta

Servicalle siirtyvän henkilöstön määrä on kokonaisuudessaan noin 350 henkilöä.

Siirtyvät henkilöstö palveluittain on: Puhtauspalvelu 175, ruokapalvelu 123, välinehuolto 19, huolto 13, materiaali- ja logistiikkapalvelut 7 ja esihenkilöitä 5.

Jo tässä vaiheessa voidaan todeta, että siirtyvien esihenkilöiden määrä on huolestuttavan pieni ja kertoo siitä, että Servica joutuu tekemään palvelutuotannon varmistamiseksi rekrytointitoimenpiteitä ainakin tältä osin.

Servican palveluiden kustannus hyvinvointialueelle on noin 100 M€.

Hankintapalvelut / Sansia Oy

Sansia Oy:lle ei ole siirtymässä henkilöstöä

Sansia Hankintapalvelut

Omistaja-asiakkaat hyödyntävät palvelua osakkuuden perusteella. Emme laskuta erikseen hankintapalveluista.

Palvelupalkkiomaksu veloitetaan toimittajilta – keskimääräinen palvelupalkkiomaksu on 0,75% (2021)

Hankinnan elinkaari palvelut

- markkinakartoituksesta hankinnan valmisteluun, kilpailutukseen ja sopimuskauteen (mm. hinnanmuutokset ja reklamaatiot)

Yhteishankintayksiköksi perustettu julkisten hankintojen asiantuntijaorganisaatio

Sopimus- ja johtamisjärjestelmä kehitetty julkisten hankintojen kilpailuttamiseen sekä hankintasopimusten käsittelyyn ja hallintaan

Lakisääteiset vaatimukset täyttävä toiminta sisältäen hankinta-asiakirjojen arkistoinnin ja järjestelmäkehityksen

Sote-osaaminen

- nykyisiä asiakkaita mm. PSSHP, SIUNsote, ESSOTE, HUS, ISLAB, KSSH, PPSHP sekä merkittävä määrä kuntien sote-palveluhankintoja tekeviä yksiköitä

Laki- ja koulutuspalvelut omistaja-asiakkaille erillisveloituksella

Hyvinvointialueuudistuksen aiheuttamien hankintasopimushallintaan liittyvien tehtävien keskittäminen ja hallittu muutos

Vaikuttavuus: Sansia Oy työllistää Pohjois-Savossa yli 60 henkilöä

Kotipaikka: Kuopio

Sopimushallinnan tehtävät ja vastuut

Palvelumaksu Ka. 0,75 %		
Sopimushallinnan tehtävät	Sansia	Omistaja-asiakas
Sopimuksen mukaisten palvelujen/tuotteiden tilaaminen		X
Hankintalain mukainen kilpailutusvelvoite täyttyy	X	
Hintamuutosten sekä sopimuserimielisyyksien käsitteleminen	X	
Reklamaation antaminen toimittajalle ja mahdollisen sanktion toimeenpano	X	
Tilaajavastuutietojen seuranta ja reagointi puutteisiin. Tekee tarvittavat päätökset	X	
Puitejärjestelyjen sisäiset minikilpailutukset	X	
Puitejärjestelyjen sisäisten minikilpailutusten hankintapäätökset	X	
Dynaamisen järjestelmän hankintakohtaiset kilpailutukset	X	
Dynaamisen järjestelmän hankintakohtaiset hankintapäätökset	X	
Dynaamisen ja puitejärjestelyn sisäisten kilpailutusten hankintaoikaisujen ja valitusten käsitteleminen	X	
Sopimukseen liittyvät muutokset, toimittajamuutokset	X	

sansia

Laskelmat on tehty vaillinaisilla tiedoilla eikä kustannusarvio ole sitova

Tekstiilipalvelut / Sakupe Oy

Sakupe Oy:lle ei ole siirtymässä henkilöstöä

Kustannusarvio sekä jatkovalmisteltavat kysymykset 22.3.2022

- Arvio tekstiilipalvelukustannuksista koko Pohjois-Savon hyvinvointialueella vuonna 2023 on 5.330.000 euroa
 - Vastaava summa vuonna 2022 on noin 5.250.000 euroa
 - Vuoden 2023 kustannusarviota laskettaessa on ennakoitu kustannustason noususta johtuen noin 1,5% hinnankorotus
- Käänteisen sidosyksikköhankinnan mahdollisuudet tukipalveluiden hankinnassa
 - *Tällaiselle ei tekstiilipalveluiden osalta ole tarvetta tai mahdollisuutta*
- Tiedot hyvinvointialueen kautta inhouse-yhtiöihin siirtyvän henkilöstön määristä
 - *Tekstiilipalveluun liittyvää siirtyvää henkilöstöä ei ole Pohjois-Savossa tunnistettu*
- Arviot esitettyihin ratkaisuihin liittyvistä kustannussäästöistä
 - *Säästöpotentiaalin toteutuminen edellyttää toimintatapojen muutoksia, vrt. seuraava kalvo*

Kuinka tekstiilihuoltopalveluissa voidaan säästää?

- Järkiperäistämällä käytössä olevaa tuotevalikoimaa ja toimintatapoja
- Poistetaan rinnakkaistuotteita, korvataan joitakin tuotteita tarkoitukseen sopivilla edullisemmilla vaihtoehdoilla, korvataan kertakäyttöisiä tuotteita monikäyttöisillä ja luovutaan ”ylipalvelusta”
- Esimerkkejä Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin käyttämien tekstiilipalveluiden mahdollisuuksista:

<u>Tunnistettu mahdollinen säästökohde</u>	<u>Potentiaali</u>
Henkilökunnan pyyhe- ja sukkapalvelu	150 000 €
Kahvallisen vuodesuojan korvaaminen	47 000 €
Tikkipeiton korvaaminen froteepeitolla	13 000 €
Pienen froteepyyhkeen poisto valikoimasta	10 000 €
Korvataan kertakäyttöiset jarrusukat	23 300 €
Korvataan vuokratyövälineet ja -tyyny suojat	51 000 €
Laskutetaan oppilaitoksia työvaatepalvelusta	70 000 €
Mahdolliset muut valikoimista poistettavat tuotteet	66 000 €
Säästöpotentiaali	430 300 €

- Potentiaalın toteutuminen edellyttää päätöksiä, hyvää yhteistyötä ja johtamista. Sakupe ei yksipuolisesti voi toteuttaa muutoksia toiminnassa.

Istekki Oy

Istekki Oy:lle siirtyy henkilöstöä mutta määrä on vielä avoinna ja riippuu toimintamallista

Laskelmat on tehty vaillinaisilla tiedoilla eikä kustannusarvio ole sitova

Kustannukset

- Tällä hetkellä on meneillään käyttömenojen(sopimuslaskutus ja erillislaskutus) budjetointi
 - Tämän hetken karkea arvio ICMT-budjetista on käyttömenojen osalta **42 miljoonaa** euroa vuodessa sisältäen kaikki Istekki Oyn tuottamat palvelut
 - ICT-muutosjaoston kanssa käydään vielä läpi eri palveluiden vastuujakoja ja laskutuskäytäntöjä joten kustannus voi vielä muuttua
 - Tässä kustannuksessa ei ole mukana projektilaskutusta vaan niistä sovitaan aina erikseen

Monetra Pohjois-Savo Oy

Monetra Pohjois-Savolle on siirtymässä 13 työntekijää

Laskelmat on tehty vaillinaisilla tiedoilla eikä kustannusarvio ole sitova

Monetra Pohjois-Savo Oy

- Tarvittavat resurssit palvelujen tuottamiseen on arvioitu aiempaan kokemukseen ja todellisen tarpeeseen perustuen
- Liikkeenluovutuksella Monetralle siirtyvän henkilöstön yli- tai alimitoitusta ei ole huomioitu
- Toimitilojen ja johtamisen kustannusten osalta oletuksena on ”yhden toimipisteen+ etätyön ”malli, muita mahdollisesti
- Perustettavia toimipisteitä ei ole huomioitu
- Arvion laatimisen ajankohtana Monetralla ei ole riittävän hyvää käsitystä/ kuvaa tuotettavan palvelun laajuudesta ja yksityiskohdista (palvelukokonaisuutta käydään suunnitellusti läpi 4-5/ 22)
- Jäljempänä esitetty on INDIKATIIVINEN sitomaton arvio ja Monetra pidättää oikeuden muutoksiin
- Yhden palveluvuoden 2023 kokonaisveloituksen arvio on 5.229.044 €
- Josta uusien palvelujen osuus 1.036.283 € ja volyymien kasvusta johtuva osuus 1.935.085 €

Kuntaliiton tukipalveluwebinaarista 16.2.2022

Käänteinen In-house

- Voiko in-house periaatteella tapahtuva palvelutuotanto tapahtua myös käänteisesti (kunnalta in-house yhtiölle)?
- In-house yhtiö voi tehdä hankintoja kilpailuttamatta siihen määräysvaltaa käyttävältä hankintayksiköltä (ns. käänteinen sidosyksikkösuhde)
- Järjestely, jossa in-house yhtiö hankkisi palvelut omistajana toimivalta kunnalta ja myisi niitä edelleen omistajana toimivalle hyvinvointialueelle, voidaan tuomioistuimessa tulkita tilanteeksi, jossa palveluiden hankinta tosiasiallisesti tapahtuu yhtiön omistajien välillä (hankintalain vastaisesti).
- Tämän kaltaista järjestelyä ei voida tästä syystä suositella